

Heemstede

*Meerjarige aanpak
energiebesparing 2023 - 2030*

Heemstede Isolatie Aanpak

Inhoud

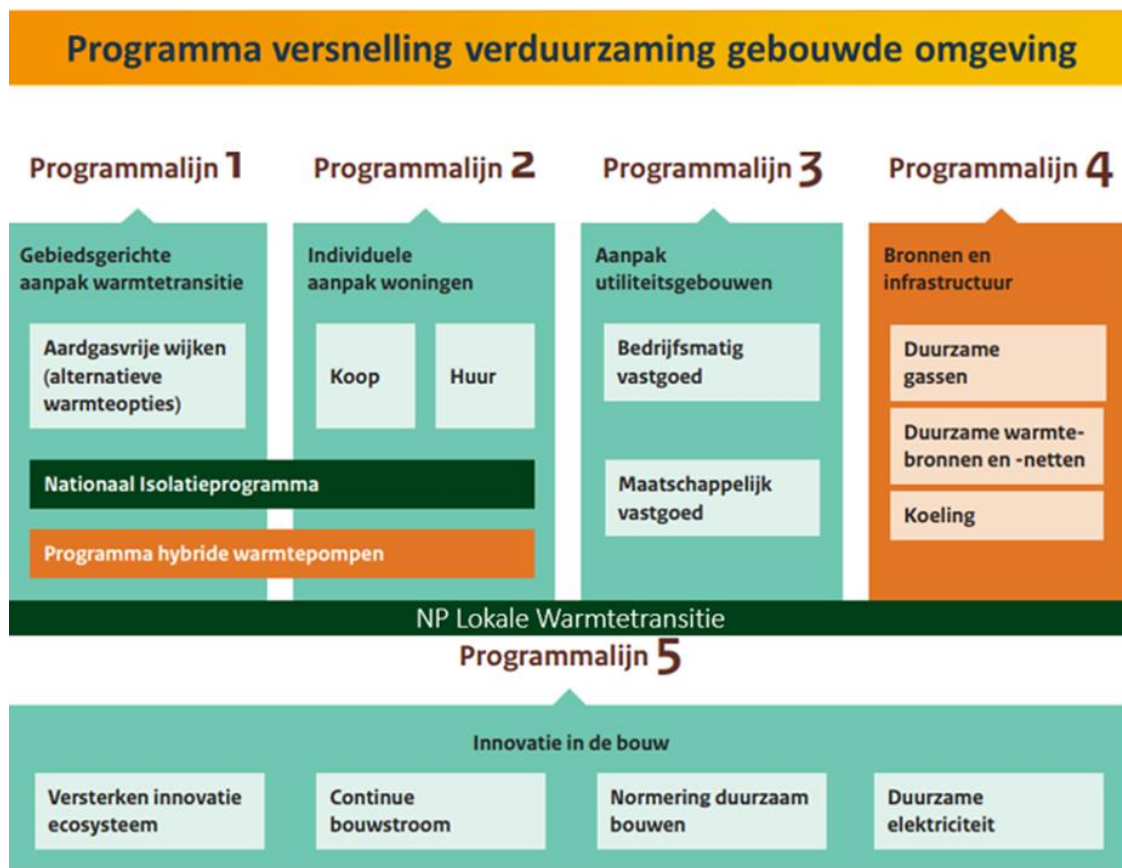
Inleiding	3
1.1 HIA in relatie tot de Transitievisie Warmte – Routekaart Energietransitie	4
1.2 Prestatieafspraken woningcorporaties	4
2. Het Energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland	4
2.1 Het energieloket.....	4
2.2 Energiecoaches.....	5
2.3 Aanpak grote VvE's.....	5
3. Het Nationaal Isolatieprogramma	5
3.1 Doelstelling.....	6
3.2 De 1 ^e ronde Lokale Aanpak Isolatie 2023 - 2024	6
3.2.1 Uitgangspunten gemeente bij de 1 ^e ronde	6
3.2.2 De doelgroep 1 ^e ronde	7
3.2.3 Woningtype	11
3.3 Realisatie opgave en aanpak.....	12
3.3.1 Maatregelen per type woning.....	12
3.3.2 Realisatie aanpak	13
3.4 Vervolg tot en met 2030	17
3.5 Overzicht van financierings- en subsidiemogelijkheden.....	18
3.5.1 ISDE subsidies	18
3.5.2 Energiebespaarlening Nationaal Warmtefonds.....	19
3.5.3 Subsidie NIP.....	19
3.7 Risico's en mitigerende maatregelen.....	19
4. Specifieke uitkering energiearmoede aanpak	21
4.1 Witgoedwissel	22
4.2 Verwarmingssysteemaanpak	22
4.3 Energieadvies en installatieservice	22
5. Planning en uitvoering	23
6. Bijlagen	23

Inleiding

Door de steeds hogere prijzen voor gas en elektriciteit hebben veel gezinnen in Nederland het afgelopen jaar moeilijkheden ondervonden bij het betalen van hun energierekeningen. Het verduurzamen van woningen is een effectieve manier om het energieverbruik te verminderen, armoede door hoge energiekosten aan te pakken en betere huisvesting toegankelijk te maken. Veel kwetsbare huiseigenaren wonen in energie-onzuinige gebouwen en/of hebben te maken met energiearmoede. Helaas hebben ze vaak niet de financiële middelen om energiebesparende maatregelen te nemen.

Om die reden heeft de gemeente Heemstede een meerjarige aanpak energiebesparing opgesteld: de Heemstede Isolatie Aanpak 2023 – 2030 (HIA). De HIA bestaat uit drie specifieke uitkeringen die het rijk beschikbaar heeft gesteld. De gemeente zet de middelen in om zoveel mogelijk huizen te isoleren en daarmee het energieverbruik te verlagen. De eerste regeling is het Energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland 2023 (EBP). De tweede regeling is het Nationaal Isolatieprogramma 2023 – 2030 met de bijbehorende Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie 2023 (SpUk LAI). De derde regeling is de Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede 2022 - 2025.

Met de Heemstede Isolatie Aanpak voeren we de afspraken uit van het landelijke programma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving'. De HIA is een onderdeel van een brede aanpak voor Heemstede om energie te besparen en aardgasvrij te worden. Afbeelding 1 geeft een overzicht van het programma weer. Het gaat om het uitvoeren van programmalijn 2. Dit valt samen met het uitvoeren van de aanpak energiearmoede Heemstede, die in 2022 van start is gegaan. De gemeente gaat inwoners begeleiden in het isolatietraject, door subsidies te verstrekken en samen te werken met partijen voor de uitvoering van de isolatiemaatregelen.

Afbeelding 1 Programma versnelling verduurzaming gebouwde omgeving

1.1 HIA in relatie tot de Transitievisie Warmte – Routekaart Energietransitie

De gemeente Heemstede streeft naar een klimaatneutraal Heemstede in 2040 en een aardgas loos Heemstede in 2050. Met als tussendoel in 2030 49% minder uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990. Subdoelen in 2030:

- Gemeentelijke organisatie, inclusief gemeentelijke gebouwen en scholen, energieneutraal;
- Het opwekken van duurzame energie in Heemstede is onderdeel van de regio Noord-Holland Zuid. De gemeente vult zo goed als mogelijk de opgave lokaal in;
- 1,5 % energie besparen per jaar.

Uit de Transitievisie Warmte blijkt dat isolatiemaatregelen de eerste stappen zijn voor duurzaam verwarmen in veel wijken in Heemstede. In de meeste wijken kiezen we voor een besparende gasoplossing. Op termijn is het mogelijk dat we kiezen voor een duurzame gasoplossing, zoals groen gas of waterstof. De ontwikkelingen hierover zijn nog onzeker. De landelijk ambitie is dat 2,5 miljoen woningen (ongeveer 20%) van het aardgas af zijn in 2030. Het streven is een volledig aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Heemstede heeft deze landelijke ambities vertaald in de Nota Heemstede Duurzaam 2020-2024. In 2030 moeten alle woningen gemiddeld energielabel B hebben en moet 20% van alle woningen aardgasvrij zijn. In Heemstede zijn dat 2.570 van de in totaal 12.848 woningen. Het programma streeft ook naar het verlagen van het energieverbruik tot 1207 terajoule (TJ) in 2030 ten opzichte van 1396 TJ energieverbruik in 2019.

1.2 Prestatieafspraken woningcorporaties

De gemeente blijft met de woningcorporaties in gesprek over verdere verduurzaming. Dit doen we door middel van prestatieafspraken of door projectgerichte samenwerking, zoals bij de studie naar het gebruik van warmte uit de WRK-leiding. De woningcorporaties Elan Wonen en Pré Wonen gaan hun complexen verduurzamen en de gemeente ondersteunt hen waar nodig.

2. Het Energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland

Het energiebesparingsprogramma voor woningen is een subsidieregeling van de provincie Noord-Holland die beschikbaar is voor gemeenten. Gemeenten in Noord-Holland kunnen 50% subsidie ontvangen voor een programma met een duur van 3 tot 4 jaar. De overige kosten betaalt de gemeente zelf. Het Heemsteedse programma omvat twee onderdelen:

- We willen particuliere eigenaar-bewoners of verhuurders die maximaal 10 woningen verhuren, motiveren om duurzame verbeteringen aan hun woningen te maken.
- Een energieloket dat aan de normen voldoet van de Handreiking kwaliteit energieloketten. Dit loket biedt advies en begeleiding bij duurzame verbeteringen aan woningen voor eigenaren en verhuurders.

Voor de gemeente Heemstede stelt de provincie Noord-Holland € 127.785 beschikbaar. Dit bedrag verdubbelt de gemeente met middelen uit de bestemmingsreserve energietransitie. Het totaalbudget is daarmee € 255.570. De subsidie verstrekt geen financiële steun voor de investeringskosten van concrete duurzaamheidsmaatregelen of de apparaatskosten van gemeenten. Dit is inclusief de reguliere personeelskosten van ambtenaren.

2.1 Het energieloket

Bij het verduurzamen van woningen kunnen inwoners soms voor vragen en uitdagingen komen te staan. Om onze inwoners hierin te ondersteunen, zet de gemeente Heemstede het Energiebesparingsprogramma (EBP) in voor het oprichten van een energieloket. Dit energieloket is een

centraal punt waar inwoners terecht kunnen voor kosteloze en onafhankelijke hulp bij het verduurzamen van hun woning.

2.2 Energiecoaches

Het tweede onderdeel van het Heemstede Energiebesparingsprogramma zijn de energiecoaches van de energiecoöperatie 'HeemSteeds Duurzamer' die energie-adviesgesprekken verzorgen. Particuliere huiseigenaren kunnen vrijblijvend een adviesgesprek aanvragen. De energiecoaches geven in het gesprek onafhankelijk advies over geschikte verduurzamingsmaatregelen voor de woning.

2.3 Aanpak grote VvE's

In 2022 organiseerde de gemeente een aantal algemene informatiebijeenkomsten voor verduurzaming van Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Naar aanleiding hiervan heeft de gemeente besloten om VvE's verder te ondersteunen bij hun verduurzamingsopgaven. De gemeente gaat verdiepende adviestrajecten aanbieden. De gemeente zet hierbij de subsidie van het energiebesparingsprogramma in. In eerste instantie richt de aanpak zich op VvE's met minimaal 30 wooneenheden en een gemiddeld energielabel D of lager. Met deze omvang en lagere energielabel behalen we de grootste winst. De gemeente subsidieert 50% van de kosten voor grootschalige VvE-verduurzamingsprojecten. De overige kosten moeten door de VvE's zelf worden gedragen. Op deze manier streeft de gemeente ernaar het voor VvE's aantrekkelijker te maken om isolatiemaatregelen te implementeren.

3. Het Nationaal Isolatieprogramma

De Nederlandse overheid heeft het doel om vóór 2030 2,5 miljoen woningen te isoleren. Om dit doel te halen heeft de overheid de volgende actielijnen opgesteld:

1. Lokale aanpak van isolatie van 750.000 koopwoningen in samenwerking met gemeenten.
2. Isolatie van 1 miljoen huurwoningen door verhuurders.
3. Versnelde isolatie van 750.000 koopwoningen op eigen initiatief.
4. Samen energie besparen door middel van laagdrempelige maatregelen.

De overheid heeft de specifieke uitkering (SpUk) voor de Lokale Aanpak Isolatie beschikbaar gesteld aan gemeenten. Het doel van deze uitkering is om de isolatie van woningen te verbeteren, huishoudens te helpen bij het verminderen van hun energieverbruik en het verlagen van hun energiekosten. De regeling maakt deel uit van het Nationaal Isolatie Programma en stelt de volgende belangrijkste voorwaarden:

- De SpUk Lokale Aanpak Isolatie is te combineren met de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE);
- De gemeente biedt financiële ondersteuning voor isolatie- en energiezuinige ventilatiemaatregelen. De gemeente moedigt ook doe-het-zelf maatregelen aan en staat open voor samenwerking met bewonersinitiatieven;
- Koopwoningen of gemengde VvE's;
- Energielabel D, E, F en G;
- Minimaal 80% van de aan te pakken woningen moeten voldoen aan een van de volgende criteria: een WOZ-waarde onder het gemiddelde in de gemeente, of een WOZ-waarde tot de NHG-grens;

- De gemeente zet de middelen in voor het aantal slecht geïsoleerde woningen waarvoor de gemeente budget heeft aangevraagd. Deze maatregelen moeten één of meerdere stappen zetten in de richting van de standaard voor woningisolatie.

Het Nationaal Isolatie Programma (NIP) stelt de komende jaren een subsidie beschikbaar voor alle gemeenten. Deze subsidie ondersteunt woningeigenaren financieel bij het isoleren van hun woning. Het maximale subsidiebedrag per woning bedraagt €1.460. Voor energiebesparende isolatiemaatregelen geldt een limiet van €4.000 per woning. Er geldt een uitzondering voor huishoudens die kampen met energiarmede. Voor deze huishoudens is het toegestaan om meer dan dit limiet te besteden. Van het bedrag van €1.460 mag de gemeente 20% besteden aan ondersteunende maatregelen. Het overige deel is specifiek voor de isolerende maatregelen.

3.1 Doelstelling

Het doel van het plan is om slecht geïsoleerde woningen in particulier bezit aan te pakken. Het plan richt zich specifiek op huiseigenaren die financieel kwetsbaar zijn. We verduurzamen de woningen tot de RVO-standaard. Dit is een isolatiegraad advies op basis van een gestandaardiseerde warmtevraag opgesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De standaard houdt rekening met het onderscheid tussen vooroorlogse en naoorlogse woningen. Naoorlogse woningen moeten na isolatie voldoen aan de standaard voor lage temperatuur verwarming. Voor vooroorlogse woningen is het vaak niet haalbaar om aan deze standaard te voldoen, waardoor de isolatiegraad vergelijkbaar is met die van een label D-woning.

Het doel is om de kwetsbare woningeigenaren maximaal te ontzorgen in de planning, realisatie, aanvraag van subsidies en, indien nodig, aanvraag van leningen. Afhankelijk van het type woning kunnen inwoners na isolatie besparen op hun energierekening, waarbij de besparing varieert van € 467 tot € 1.453 per jaar op basis van de gasprijs van het prijsplafond van € 1,45/m³.

3.2 De 1^e ronde Lokale Aanpak Isolatie 2023 - 2024

Met de 1^e ronde van de SpUk Lokale Aanpak Isolatie gaan we programmaliijn 2 van het NIP binnen de gemeente Heemstede realiseren. Om te voorkomen dat gemeenten onderling gaan concurreren om de beschikbare subsidie, zijn de middelen op voorhand verdeeld. Heemstede ontvangt in 2023 en 2024 een bedrag van € 305.140 voor het isoleren van 209 woningen. In 2023 keert het rijk € 229.220 uit en € 75.920 in 2024. De subsidiebedragen voor 2025 en 2026 (2^e en 3^e ronde) worden later bekend. De middelen van de 1^e ronde moeten gemeenten voor 31 december 2026 besteden.

Totaalbedrag 1 ^e ronde	Bedrag dat maximaal wordt uitgekeerd in 2023	Bedrag dat maximaal wordt uitgekeerd in 2024	Gemiddeld bedrag per woning	Aantal woningen	Gemiddelde WOZ-waarde koopwoningen (2022)	NHG-grens
€ 305.140	€ 229.220	€ 75.920	€ 1.460	209	€ 734.000	€ 429.300

Tabel 1 Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie gemeente Heemstede 2023 en 2024

3.2.1 Uitgangspunten gemeente bij de 1^e ronde

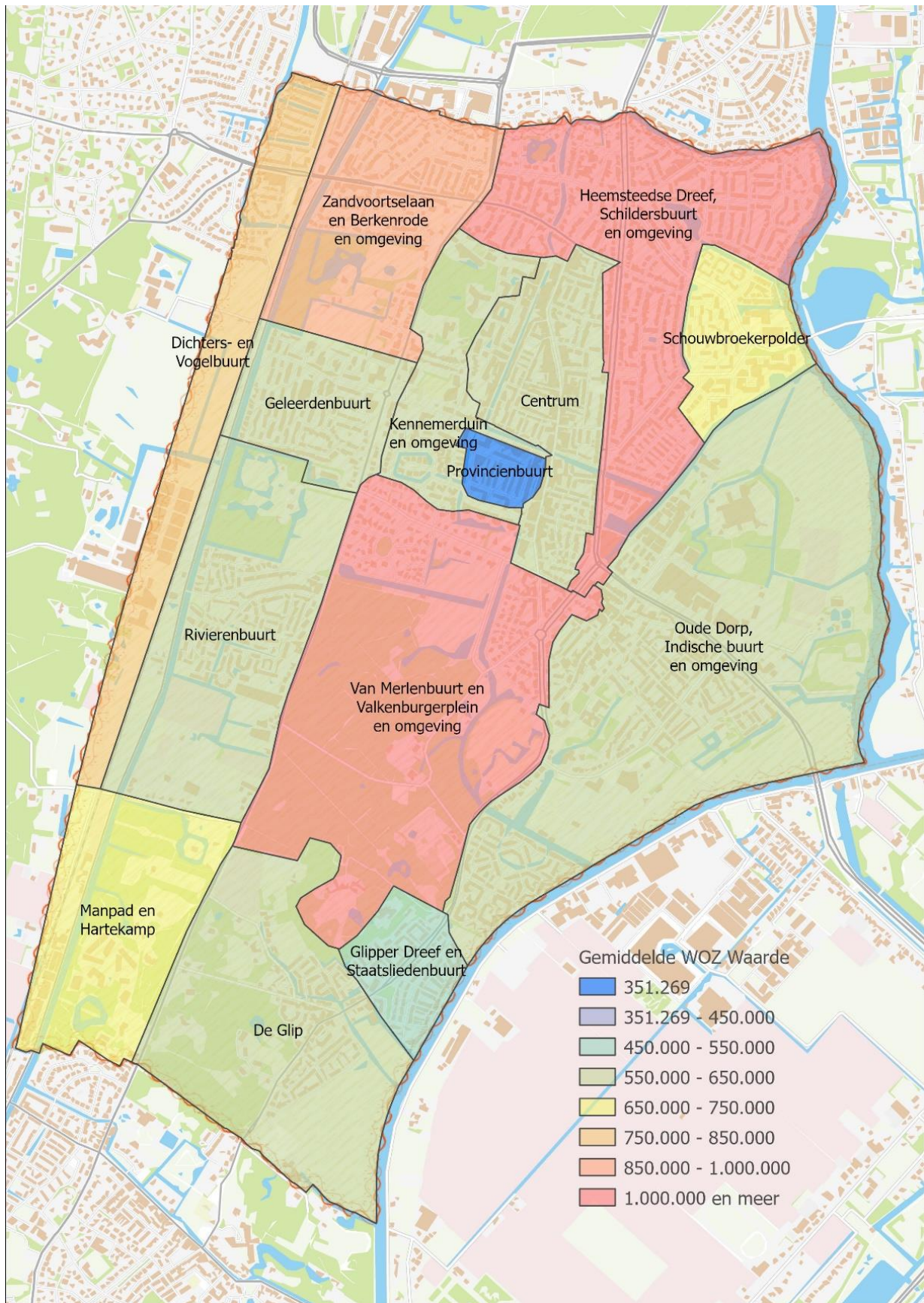
- De gemeente streeft ernaar om de volledige subsidie te benutten voor isolerende maatregelen.

- De gemeente mag zelf beslissen welk percentage van de investering per huishouden als subsidie kan worden verstrekt. Momenteel hanteren we een maximum subsidie van 50% van de investering in isolatie, na aftrek van de ISDE-subsidie.
- De eerste ronde van de Lokale Aanpak Isolatie aanvraag omvat alleen grondgebonden particuliere woningen. De gemeente start een aparte grootschalige VvE-aanpak, zoals beschreven in hoofdstuk 2. De aanpak valt buiten de regeling van het NIP. De VvE-eigenaar bewoners die binnen de doelgroep van het NIP vallen, mogen nu wel al deelnemen.
- Het is mogelijk dat niet alle geselecteerde woningen daadwerkelijk deelnemen. Daarom hebben we besloten om een groter aantal dan 209 woningen te selecteren. Als het aantal deelnemers uiteindelijk hoger is dan 209, kan de gemeente overwegen om op te schalen. Eventueel kunnen een aantal woningen naar de tweede ronde verplaatsen. Hier houden we rekening mee in de communicatie naar inwoners.
- De rijksoverheid stelt vanuit de NIP-regeling budget beschikbaar tot en met 2030. Per ronde bepaalt het rijk hoeveel iedere gemeente ontvangt en hoeveel woningen daarmee geïsoleerd moeten worden. De tweede en derde ronde van de specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie zijn in 2025 en 2026. De hoogte van de uitkering per gemeente volgt met een bericht in de Staatscourant.
- Per woning is maximaal € 4.000 beschikbaar als ook sprake is van energiearmoede. Vanuit het Energiepact kunnen we dit bedrag aanvullen om te versnellen en juist die inwoners te helpen die het zelf niet kunnen betalen. Het Energiepact focust op een wijkgerichte aanpak en de HIA hanteert een doelgroepgerichte aanpak. De wijkaanpak “Urgentie voor energiebesparing” valt samen met de Heemstede Isolatie Aanpak.

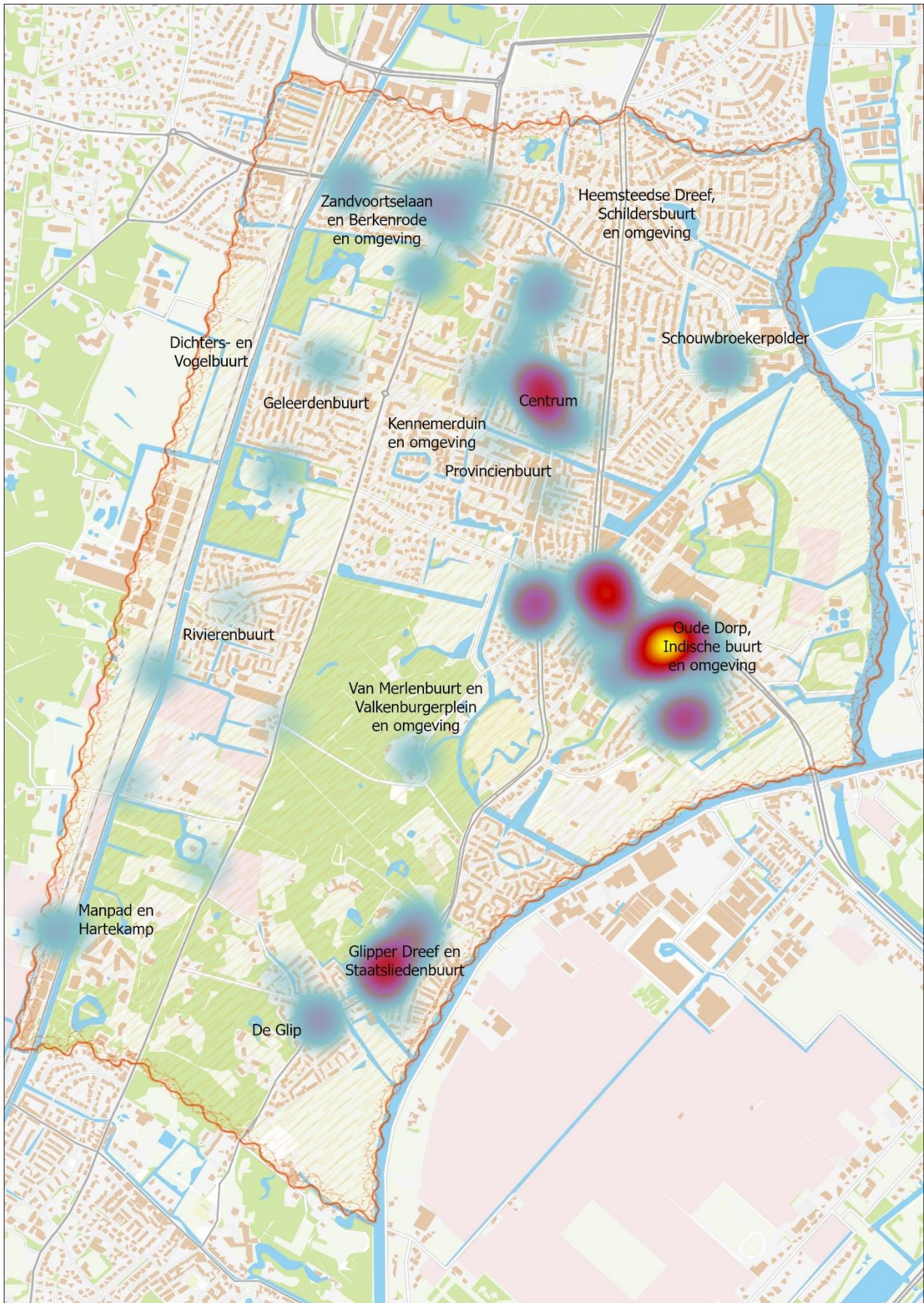
3.2.2 De doelgroep 1^e ronde

De eerste ronde van de Heemstede Isolatie Aanpak richt zich op eigenaar-bewoners van grondgebonden koopwoningen. De gemeente hanteert twee criteria voor het selecteren van de doelgroep:

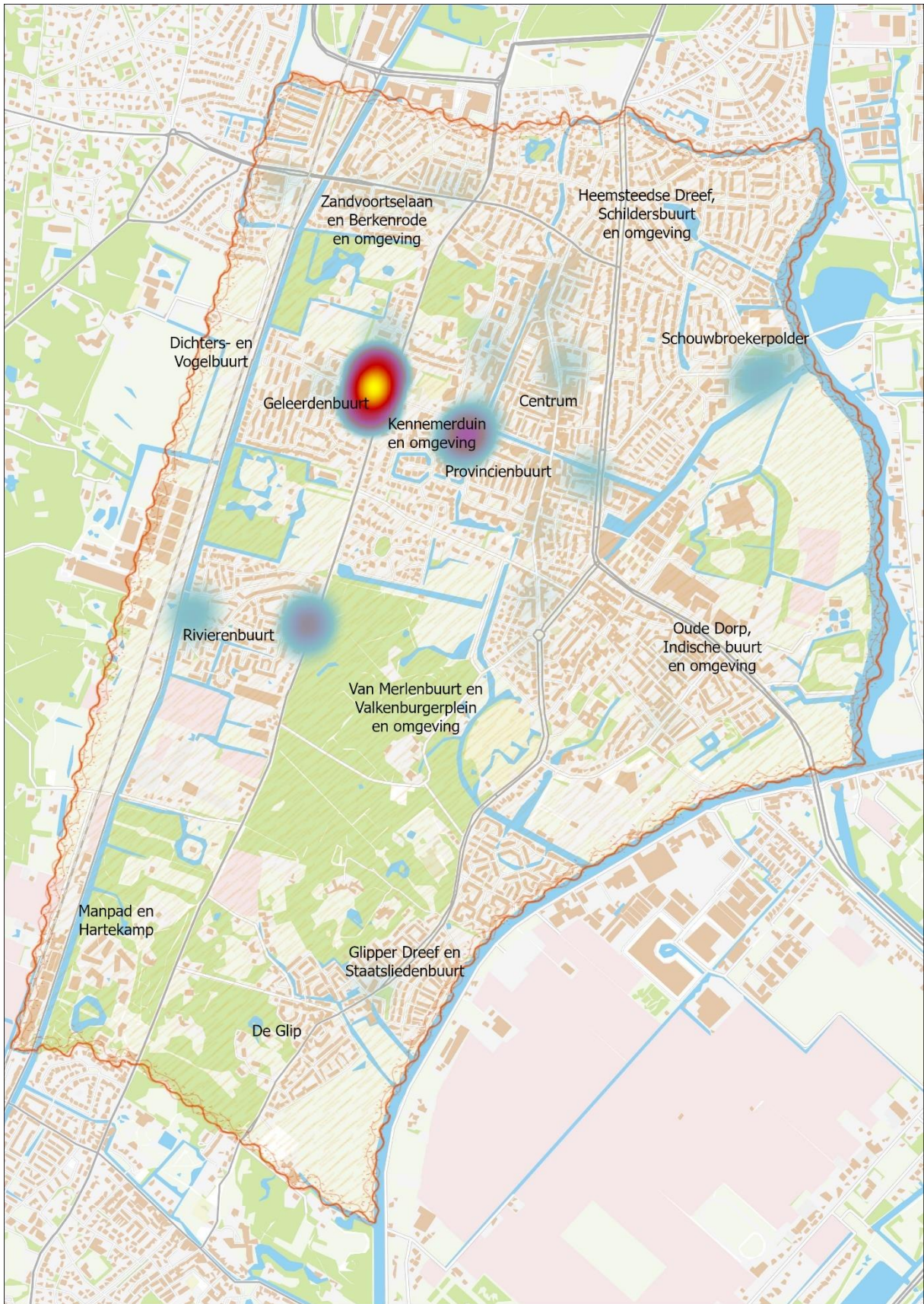
1. De gemiddelde WOZ-waarde ligt onder de NHG-grens van € 429.300.
2. De woningen hebben een voorlopig of definitief energielabel D, E, F of G.

Afbeelding 2 Gemiddelde WOZ-waarde per buurt

Afbeelding 3 Grondgebonden koopwoningen onder de NHG-grens met een DEFAG label

Afbeelding 4 niet-grondgebonden koopwoningen (flats en appartementen) onder de NHG-grens met een DEFG label

De gemeente Heemstede heeft 180 grondgebonden koopwoningen met een WOZ-waarde onder de NHG-grens en met een voorlopig of definitief energielabel D, E, F of G. Acht woningen hebben geen afgemeld energielabel. Van de 180 woningen zitten 47 in een VvE met eigenaar-bewoners en vier in een gemengde VvE. In de tabel staat ook het aantal vooroorlogse en naoorlogse woningen.

Energietabel D, E, F, G		Grondgebonden koopwoningen	Vooroorlogse woningen	Naoorlogse woningen
	Niet VVE	129		
	VvE-eigenaar bewoners	47		
	Gemengde VVE	4		
Geen afgemeld energielabel	8			
Totaal		188	138	50

Tabel 2 Grondgebonden koopwoningen onder de NHG-grens in Heemstede (excl. energielabel A, B, C)

3.2.3 Woningtype

De onderstaande tabel geeft per type woning het energielabel weer. Vijftien woningen hebben energielabel D; tweeënveertig woningen energielabel E; vierenzeventig woningen energielabel F; en negenenveertig woningen energielabel G. Van acht woningen is het energielabel niet bekend.

Type woning	Energietabel	Aantal woningen	Totaal energielabel
Vrijstaande woning	D	0	
	E	0	
	F	0	
	G	7	
Rijwoning	D	7	
	E	19	
	F	40	
	G	7	
Maisonnette	D	2	
	E	6	
	F	0	
	G	2	
Hoekwoning	D	0	
	E	2	
	F	16	
	G	3	
Benedenwoning	D	3	
	E	11	
	F	8	
	G	22	
Geschakelde woning	D	0	
	E	0	
	F	1	
	G	0	
Eindwoning	D	0	
	E	2	
	F	1	
	G	1	
2 onder 1 kapwoning	D	3	15
	E	1	42
	F	8	74
	G	7	49
Niet vastgesteld label		8	180

Tabel 3 Type grondgebonden koopwoningen onder de NHG-grens per energielabel

3.3 Realisatie opgave en aanpak

3.3.1 Maatregelen per type woning

We bepalen welke specifieke maatregelen nodig zijn om de DEFG-woningen volgens de RVO-norm te isoleren. Dit is afhankelijk van het type woning. De RVO-norm verschilt voor vooroorlogse en naoorlogse woningen. Dit zijn de mogelijke isolatiemaatregelen:

- Isolatie van de spouwmuur
- Dakisolatie
- Vloerisolatie
- Kierafdichting
- Vervanging van enkel glas door HR++ glas

Ventilatie

Bij de installatie van HR++ glas is natuurlijke ventilatie standaard inbegrepen. De kosten voor mechanische ventilatie zitten niet in de begroting. De uitvoerende partij bepaalt of mechanische ventilatie noodzakelijk is. De geschatte kosten hiervoor bedragen € 5.000,- per woning.

Additionele isolatie aanpak voor minimaal label C

Voor woningen uit de vooroorlogse periode geldt dat de RVO standaard overeenkomt met label D. Hoewel dit label voldoet aan de norm, beschouwt men dit als een minder toekomstbestendig isolatieniveau. Daarom is het advies om vooroorlogse woningen te isoleren naar label C. In de onderstaande tabel staan de benodigde maatregelen voor de vooroorlogse woningen. Dit is inclusief de kosten per woning en de resulterende energiebesparing. Bij de isolatiestappen om van label D naar C te gaan maken we geen onderscheid op basis van het huidige label (E, F, of G) van de woning. Bijvoorbeeld: het feit of een woning enkel glas of dubbel glas heeft, maakt geen verschil bij de isolatie naar label C. Beide woningtypen vereisen een upgrade naar HR++ glas en hebben daarom dezelfde kosten.

	Vooroorlogse woningen			
	Met spouw		Zonder spouw	
Woningtype	Plat dak	Hellend dak	Plat dak	Hellend dak
Isolatie aanpak voor minimaal label D	Spouw isolatie HR++ glas	Spouw isolatie HR++ glas	Dakisolatie HR++ glas Kierdichting	Dakisolatie HR++ glas Kierdichting
Kosten na aftrek ISDE subsidie	€ 4.043,-	€ 4.043,-	€ 11.335,-	€ 7.012,-
Besparing m³ per jaar per woning t.o.v. huidig	23 %	23 %	36 %	36 %
Additionele isolatie aanpak voor minimaal label C	Dakisolatie Kierdichting	Dakisolatie Kierdichting	Vloerisolatie	Vloerisolatie
Kosten per woning label D + C aanpak incl. ISDE subsidie	€ 12.492,-	€ 8.169,-	€ 12.849,-	€ 8.527,-
% Additionele kosten t.o.v. label D	209 %	102 %	13 %	22 %
Besparing m³ per jaar per	52 %	52 %	48 %	48 %

Tabel 4 Isolatiemaatregelen vooroorlogse woningen

Voor naoorlogse woningen geldt dat de RVO-standaard over het algemeen vergelijkbaar is met een energielabel A. De tabel hieronder toont de maatregelen om deze woningen energiezuiniger te maken, de kosten van deze maatregelen per woning en de verwachte energiebesparing.

Woningtype	Naoorlogse woningen	
	Rijwoning	Hoekwoning
Isolatieaanpak	Spouw isolatie HR++ glas Kierdichting Dakisolatie Vloerisolatie	Spouw isolatie HR++ glas Kierdichting Dakisolatie Vloerisolatie
Kosten per woning incl. subsidie	€ 9.016,-	€ 13.230,-
Besparing m ³ per jaar per woning	64 %	60 %

Tabel 5 Isolatiemaatregelen naoorlogse woningen

3.3.2 Realisatie aanpak

De gemeente heeft momenteel te maken met diverse uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. Daarom zoekt de gemeente een betrouwbare partner die hen kan ontzorgen. Hiervoor volgt de gemeente een aanbestedingstraject.

Het is van belang om het aanvraagstelsel voor inwoners goed in te richten. De controle op de WOZ-waarde, energielabel of de energetische staat van de woning, vindt plaats tijdens het aanmeldproces. Dit zorgt voor een efficiënte en gestroomlijnde afhandeling van aanvragen. Inwoners delen we in drie doelgroepen in, waarbij elk een specifiek aanbod en maximale ondersteuning ontvangt.

- Doelgroep A: Deze doelgroep voldoet volledig aan de eisen van de NIP-regeling. Inwoners uit deze doelgroep zijn eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde grondgebonden koopwoningen met een WOZ-waarde onder de € 429.300 met mogelijk energiearmoede. Inwoners in deze doelgroep hebben recht op een subsidie en worden volledig ontzorgd. De subsidie verrekenen we direct op de offerte.
- Doelgroep B: Deze doelgroep voldoet deels aan de eisen van de NIP-regeling. Inwoners uit deze doelgroep zijn eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde grondgebonden koopwoningen met een WOZ-waarde onder de € 429.300 zonder energiearmoede. Inwoners in deze doelgroep hebben recht op een subsidie, maar moeten zelf ook een financiële bijdrage leveren. Ze profiteren van de ondersteuning en begeleiding bij het nemen van energiebesparende maatregelen.
- Doelgroep C: Deze doelgroep voldoet niet aan de eisen van de NIP-regeling. Inwoners uit deze doelgroep zijn eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde (niet grondgebonden) koopwoningen met een WOZ-waarde boven de € 429.300. De inwoners in deze categorie betrekken we wel in de klantreis en krijgen een isolatieaanbod voor hun woning, maar ontvangen geen subsidie. De isolatiemaatregelen zijn voor eigen rekening. Ze kunnen er ook voor kiezen om aan de slag te gaan met een doe-het-zelf aanpak.

De externe partij is verantwoordelijk voor het coördineren van het proces van begin tot eind. Dit omvat het vaststellen van het isolatieaanbod, het selecteren van gekwalificeerde bedrijven via een zorgvuldige marktconsultatie, het waarborgen van certificering, circulariteit en natuurvriendelijke isolatiemethoden. Door het reserveren van budgetten kunnen gemeenten gezamenlijke

inkooptrajecten opzetten, waardoor de kosten verlagen en de efficiëntie toeneemt. De gemeenten in Zuid-Kennemerland kunnen hierin samen optrekken.

De externe partij is verantwoordelijk voor het plannen en communiceren voor en tijdens de uitvoering. Daarnaast is de partij verantwoordelijk voor het opstellen van offertes en facturen. Verder dragen zij de verantwoordelijkheid voor de communicatie met de bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het aanbrengen en installeren van energiebesparende maatregelen. De externe partij werkt samen met de coaches van HeemSteeds Duurzamer voor het inventariseren van de woning.

De externe partij biedt ook rapportage- en monitoringdiensten aan. Met uitgebreide kennis van het beleid en de richtlijnen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) verzorgt de externe partij de vereiste rapportages en monitoring (SiSa)¹ voor gemeenten. Dit verlicht de administratieve lasten voor de gemeente.

¹ Single information, Single audit: dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole voor subsidies en financiële overdrachten van het rijk naar gemeenten.

Inwoners ontzorgen bij financiering van isolatiemaatregelen

Het is belangrijk om aan te geven welke verschillende vormen van financiële ondersteuning er beschikbaar zijn:

- (1) Het aanvragen van subsidie via de Investeringssubsidie Duurzame Energie (ISDE).
- (2) Het aanvragen van een duurzaamheidslening bij de Gemeente Heemstede.
- (3) Het aanvragen van een lening bij het Nationaal Warmtefonds.

De drie vormen van financiële ondersteuning brengen we onder bij één partij. Dit draagt bij aan het doel om inwoners zo goed mogelijk te ontzorgen. Het is namelijk niet wenselijk dat inwoners bij drie verschillende partijen moeten aankloppen voor de subsidiëring en financiering van de maatregelen. Er spelen echter een aantal afwegingen mee bij de keuze welke partij(en) verantwoordelijk zijn voor de verschillende vormen van financiële ondersteuning. Dit omvat de kosten voor uitbesteding van advies en aanvraag, de borging van onafhankelijkheid, de efficiëntie van het proces en de bevoegdheid om financieel advies te geven. De gemeente wil graag de aanvraag van de ISDE-subsidie laten verlopen via de uitvoerende partij(en).

Projectteam samenstellen

Voor de uitvoering van de Heemstede Isolatie Aanpak stellen we een projectteam samen met ten minste de volgende leden vanuit de gemeente:

- Projectleider
- Communicatie
- Beleidsadviseur sociaal domein
- Juridische zaken

En de volgende leden vanuit de externe partij:

- Adviseur inkoop
- Klantcontactcentrum
- Specialist verantwoording

Het projectteam vanuit de gemeente heeft de volgende taken:

1) Contactpersoon tussen de externe partij en de gemeente

Doel:

- De gemeentelijke projectleider is verantwoordelijk voor het contact tussen de externe partij en de gemeente.

2) Betrouwbare communicatie met de doelgroep

Doel:

- Zorgen voor vertrouwen van de aanvrager in de uitvoerder (onafhankelijke ondersteuning en transparant proces);
- Wegnemen van mogelijke vooroordelen bij de aanvrager, zoals financiële zorgen, een ingewikkeld proces, geen ondersteuning.

Stappen:

- Ontwikkelen van een duidelijke en begrijpelijke communicatiestrategie voor de doelgroep;

- Aanbieden van onafhankelijke en transparante ondersteuning bij het doorlopen van het proces;
- Opstellen van heldere en begrijpelijke informatie over de beschikbare financierings- en subsidiemogelijkheden;
- Actief betrekken van de doelgroep bij de ontwikkeling en uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen.
- Samenwerking aangaan met het Sociaal Domein om de doelgroepen te selecteren en te benaderen;
- Ontwikkelen van strategieën om de doelgroep effectief te bereiken, waarbij vertrouwen en verwachtingsmanagement centraal staan en we rekening houden met taalbarrières;
- Intensieve begeleiding bieden. Bijvoorbeeld via een huis-aan-huis aanpak met inzet van energiecoaches, buurtcoaches, welzijnsorganisaties en energiecoöperaties, een onafhankelijk energieloket in de wijk of een voorbeeldwoning.

De gemeente stelt een communicatieplan op met kernboodschappen, communicatiemiddelen en rolverdeling tussen de gemeente en marktpartijen. Inwoners ontvangen bijvoorbeeld een brief met het aanbod in eenvoudige taal.

Om de deelname te vergroten, kan de gemeente ervoor kiezen om persoonlijk contact te bevorderen door middel van huis-aan-huisbezoeken of inloopsprekuren bij een onafhankelijk energieloket in de buurt. Dit biedt inwoners de mogelijkheid om vragen te stellen en onduidelijkheden weg te nemen.

3) *Monitoring*

Doel:

- Verbetering van de aanpak door middel van werkend leren.

Stappen:

- Onderzoeken welke rol de gemeente speelt.
- Onderzoeken op welke manier de facilitering en financiering plaatsvindt.
- Onderzoeken onder welke omstandigheden we hogere conversie behalen.

Tijdens de uitvoering van de maatregelen monitoren we de voortgang van de aannemers om te bepalen of de aannemer voldoet aan de gestelde eisen. Daarnaast beoordelen we of er knelpunten zijn. Op basis daarvan kan de gemeente tijdig bijsturen. Een onafhankelijk energieloket bepaalt de methode voor de controle van de kwaliteit. Een manier om te controleren of de isolatiemaatregelen correct geïnstalleerd en van goede kwaliteit zijn, is door steekproeven uit te voeren. Na uitvoering vragen we inwoners hoe zij de uitvoering en ondersteuning hebben ervaren. Bijvoorbeeld met een enquête of telefonisch. Dit dient als evaluatie van de samenwerking tussen de partijen en om bij te sturen waar nodig. Dit nemen we mee in de volgende rondes van het NIP.

Het projectteam vanuit de externe partij heeft de volgende taken:

4) *Benaderen van ketenpartners voor de technische uitvoering*

Doel:

- Samenwerken met lokale en regionale bouw- en installatiebedrijven.
- Ontwikkelen van meer fase-gerichte processen met de markt.

Stappen:

- Creëren van een gestructureerd aanbod met de focus op procesmatige ontzorging en leveringszekerheid.

- Organiseren van transparantie en toetsing van het aanbod.
- Organiseren van één of meerdere hoofdaannemers en deze over gebieden en/of woningtypen spreiden.

Tijdens een marktconsultatie bepaalt de gemeente samen met een onafhankelijk energieloket aan welke eisen de marktpartijen moeten voldoen. De volgende aspecten kunnen hierin aan bod komen:

- Uitvoeringscapaciteit
- Zelfstandig kunnen oppakken van alle maatregelen of gebruik maken van onderaannemers
- Faciliteren van één aanspreekpunt naar de inwoners
- Ondersteuning bij subsidieaanvraag
- Ondersteuning bij aanvraag Duurzaamheidslening of andere financiering

5) *Ontwikkelen van een format voor het proces en offertes (in overleg met partners)*

Format voor het proces

Doel:

- Uitvoeringsrisico's voor de markt wegnemen en onduidelijkheid over de levering van isolatiemaatregelen voor inwoners verminderen;
- Duidelijke procesafspraken maken met inwoners en aannemers (activeren en betrokken houden);
- Het organiseren van collectieve uitvoering.

Stappen:

- Onderzoek doen naar de mogelijkheid om gebieden en/of huishoudens in groepjes te plaatsen. Vervolgens moeten we de fasering bepalen. Een groep is om de zoveel tijd aan de beurt (verwachtingsmanagement en uitvoerbaarheid voor aannemers);
- Het standaardiseren van het proces. Bijvoorbeeld binnen 2 weken na afspraak een offerte ontvangen en vervolgens binnen 16 weken de uitvoering.

Format voor offertes

Doel:

- Betrouwbare en gestandaardiseerde offertes voor energiebesparende maatregelen.

Stappen:

- Opstellen van voorwaarden waaraan offertes moeten voldoen, zoals een maximaal voorschot van 20%;
- Ontwikkelen van offerteformats voor specifieke woningtypes;
- Standaardiseren van technische pakketjes voor een bepaald aantal woningen.

Het aanbod voor inwoners binnen de geselecteerde buurten bestaat uit:

- Een pakket van energiebesparende maatregelen;
- De besparing die het oplevert;
- De kosten van de energiebesparende maatregelen;
- Mogelijkheden voor subsidies en financiering;
- Hulp en advies bij subsidies en financiering;
- Het proces en tijdsplan.

3.4 Vervolg tot en met 2030

De komende zeven jaar ontvangen gemeenten financiële middelen van de overheid om de vier actielijnen van het Nationaal Isolatieprogramma uit te voeren. De specifieke uitkering varieert jaarlijks.

Deze middelen bepalen hoeveel woningen de gemeente kan isoleren als onderdeel van de aanpak. Om de aanpak te versnellen kunnen middelen vanuit het Energiepact worden ingezet.

Terug redeneren vanuit het einddoel: hoeveel woningen moeten we per jaar isoleren om uiteindelijk de hele woningvoorraad op de landelijke isolatiestandaard te krijgen? Hierin rekening houdend met dat de meeste woningeigenaren niet in één keer, maar in 2 à 3 stappen gaan isoleren. Vanuit het einddoel geredeneerd moet de gemeente 7.834 eengezinswoningen (EGW) en 3.205 meergezinswoningen (MGW) isoleren. De onderstaande tabel geeft weer hoeveel isolatiestappen we per jaar moeten nemen om het einddoel in 2050 te behalen.

Doelstelling vanuit het einddoel geredeneerd			
	Corporatie	Overig	Totaal
Te isoleren EGW*	1.240	6.594	7.834
Te isoleren MGW*	1.031	2.174	3.205
In stappen (EGW)**	~ 2.000	~ 13.000	~ 15.000
In stappen (MGW)**	~ 100	~ 200	~ 300
Stappen EGW/jaar	~ 100	~ 500	~ 600
Stappen MGW/jaar	~ 4	~ 7	~ 11

Tabel 6 Doelstelling versnelling verduurzaming gebouwde omgeving

* We gaan ervan uit dat woningen met label B of slechter nog een isolatie-opgave hebben

** 1 à 3 stappen per woning of flatgebouw. Bij MGW maakt het hele gebouw een stap, niet individuele woningen.

3.5 Overzicht van financierings- en subsidiemogelijkheden

Er zijn verschillende subsidies en leningen beschikbaar voor het nemen van isolatiemaatregelen. Hieronder staan alle relevante subsidies die van toepassing zijn op de Heemstede Isolatie Aanpak. De ISDE subsidie, de energie bespaarlening en de NIP subsidie.

3.5.1 ISDE subsidies

Voor het uitvoeren van specifieke verduurzamingsmaatregelen is de ISDE subsidie beschikbaar vanuit de overheid. De volgende maatregelen komen in aanmerking voor deze subsidie en zijn relevant voor dit plan van aanpak.

Soort isolatiemaatregel	Subsidie per m ²	Minimaal vereiste m ²	Maximaal m ²	Minimale Rd-waarde [m ² K/w]	Maximale U-waarde [W/m ² K]
Spouwmuurisolatie	€ 8,00	10	170	1,1	
Dakisolatie	€ 30,00	20	200	3,5	
Vloerisolatie	€ 11,00	20	130	3,5	
Bodemisolatie	€ 6,00	20	130	3,5	
HR ++ glas	€ 46,00	8	45		≤ 1,2
Kozijnpanelen bij HR++	€ 20,00	8	45		≤ 1,2
Triple glas	€ 131,00	8	45		≤ 0,7
Kozijnpanelen bij triple glas	€ 90,00	8	45		≤ 0,7

Tabel 7 Subsidie per isolatiemaatregel

3.5.2 Energiebespaarlening Nationaal Warmtefonds

Er is een lening beschikbaar van het *Nationaal Warmtefonds* met een maximumbedrag van € 25.000. Huishoudens met een inkomen tot € 45.000 per jaar komen in aanmerking voor een rentevrije lening in 2023. Huishoudens met een hoger inkomen betalen rentetarieven van boven de 4%. In dat geval is een *Duurzaamheidslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting* voordeliger (zie hieronder). De looptijd van de lening is 7, 10 of 15 jaar. Als een inwoner meer dan € 15.000 leent, kan men kiezen voor een looptijd van 20 jaar. In de praktijk komt dit echter zelden voor bij isolatieprojecten.

De *Duurzaamheidslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting* biedt een lening tot maximaal € 25.000 tegen een rente van 1,6%. De lening is op basis van annuïteit. Elke betaling bestaat uit een deel rente en een deel aflossing van het geleende bedrag. Voor leningen tot € 7.500 is de looptijd 10 jaar. Voor leningen tot € 25.000 is de looptijd 15 jaar.

3.5.3 Subsidie NIP

De NIP subsidie bedraagt gemiddeld € 1.460 per woning. Deze subsidie mag de gemeente combineren met middelen uit andere regelingen. Bijvoorbeeld met de middelen uit het Volkshuisvestingsfonds, ISDE, Subsidieregeling verduurzaming voor verenigingen van eigenaars (SVVE) of andere middelen vanuit provincies en gemeenten. De vergoeding mag echter niet hoger zijn dan 100% van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Vanuit de specifieke uitkering is voor 209 woningen geld beschikbaar in 2023 en 2024. Veertien eigenaar-bewoners uit de doelgroep komen in aanmerking voor de energietoeslag, schuldhulpverlening of zitten in een schuldsaneringstraject. Voor hen geldt geen maximum dat de gemeente mag bijdragen. Voor de verdeling van het budget gaan we uit van € 4.000 per woning voor inwoners met energiearmoede. Het bedrag dat we reserveren voor de huishoudens met energiearmoede is daarmee € 56.000. Voor de overige 195 woningen blijft € 249.140 van het subsidiebedrag over. Dit betekent € 1.277 per huishouden.

	Aantal koopwoningen onder de NHG-grens met D,E,F,G label	Aantal woningen NIP regeling	Budget	Per woning
Grondgebonden	180	14	€ 56.000	€ 4.000
Niet-grondgebonden	293	195	€ 249.140	€ 1.277
Totaal	473	209	€ 305.140	

Tabel 8 Budget per woning

3.7 Risico's en mitigerende maatregelen

Voor de gemeente

Risico	Mitigatie
Kosten voor isolatiewerkzaamheden vallen hoger uit dan begroot	<ul style="list-style-type: none"> Voorafgaand prijzen uit de markt ophalen via marktconsultatie en laten toetsen op marktconformiteit door onafhankelijke partij. Op die manier kan de gemeente vroegtijdig inspelen op het plan met hogere kosten. Gemeente Heemstede legt een aantrekkelijke propositie voor, waarmee partijen met

	<p>minimale overhead hun uitvoeringscapaciteit zo goed mogelijk kunnen benutten.</p> <p>Dit doen we door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een wijkgerichte uitvoering • Focus op vergelijkbare woningtype • Realiseren van schaalvoordeel
Kosten voor isolatie stijgen gedurende de opdracht	Prijsafspraken over prijsstijgingen en indexeringen vastleggen met uitvoerende partij(en).
Inwoners gaan niet in op het aanbod met als oorzaak: de financiën, geen vertrouwen/kennis, te veel gedoe, angst voor aanvullende kosten	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve participatie en communicatie. • Kijken naar wat bewoners 'wel' kunnen betalen in plaats van direct in te moeten gaan op het hele aanbod. Inwoners aanvullend stimuleren om met deze maatregelen aan de slag te gaan.
Inwoners gaan niet in op het aanbod, omdat ze niet op de hoogte zijn van het aanbod	<ul style="list-style-type: none"> • Dit kan komen doordat bewoners het aanbod niet ontvangen hebben. Dit kan de gemeente oplossen door een 2^e ronde brieven te sturen of door langs de deuren te gaan. • Dit kan komen doordat inwoners het aanbod niet (kunnen) lezen. De gemeente lost dit op door het aanbod in zo begrijpelijk mogelijke taal en visueel toe te communiceren.
Ondanks de mitigerende maatregelen om inwoners in te laten gaan op het aanbod doen enkele bewoners toch niet mee	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente houdt hier rekening mee door meer huiseigenaren te selecteren dan noodzakelijk voor het NIP. Door goede ondersteuning, informatievoorziening en een financieel aantrekkelijk voorstel beogen we een hoge deelname. • Intensievere en individuelere communicatie met als doel het activeren van bewoners. • Gebruik maken van succesverhalen uit de buurt door bijv. openhuizen-dagen, samenwerken met ambassadeur-bewoners in de buurt.
Aanpak loopt vertraging op door Soortenmanagementplan (onderdeel Wet natuurbescherming)	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente onderzoekt de mogelijkheden en voorwaarden om toch te starten met het uitvoeren van het NIP. Een mogelijkheid is bijvoorbeeld woningtypen en of gebieden met een laag risico (b.v. geen spouwmuurisolatie) naar voren halen • Parallel een gebiedsbrede aanpak met soortenmanagementplan starten voor de hele gemeente. Op die manier voorkomen we ook in de toekomst vertraging hierdoor.

Tabel 9 Risico's en mitigerende maatregelen voor de gemeente

Voor uitvoerende partijen

Risico	Mitigatie
Uitvoerende partij(en) heeft te weinig capaciteit	<ul style="list-style-type: none"> • Afspraken maken met gecontracteerde uitvoerende partij(en) indien dit het geval is. • Meerdere partijen contracteren. • Door capaciteit en planning te blijven monitoren kan gemeente tijdig op zoek gaan naar andere uitvoerende partijen die de piek in de werkzaamheden op kan pakken.
Producten kunnen niet geleverd worden waardoor vertraging ontstaat	Continuïteit in de uitvoering behouden door de overige isolatiewerkzaamheden wel te realiseren.
Uitvoerende partij kan niet alle maatregelen uitvoeren	De gemeente contracteert alleen partijen die de isolatiewerkzaamheden kunnen uitvoeren zoals benoemd in dit plan van aanpak.
Ontoegankelijke kruipruimte bij vooroorlogse woningen, waardoor je niet onder de vloer kunt komen voor isolatie krappe kruipruimte bij vooroorlogse woningen, waardoor niet iedere isolatietechniek toegepast kan worden	<ul style="list-style-type: none"> • Isolatie van bovenaf, waarbij wel de vloer vervangen wordt. • Isolatie met korrels die ook in een niet toegankelijke kruipruimte toepasbaar zijn.

Tabel 10 Risico's en mitigerende maatregelen voor uitvoerende partijen

Voor huiseigenaren

Risico	Mitigatie
Kwaliteit van uitgevoerde werkzaamheden vallen tegen	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke afspraken maken met uitvoerende partijen over kwaliteit van werkzaamheden. • Periodieke steekproeven om uitgevoerde isolatiemaatregelen te checken.
Inwoners hebben langere tijd van overlast in hun woning	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren van planning en capaciteit uitvoerende partij. • Alleen isolatiemaatregelen uitvoeren waarvan van tevoren bekend is dat partijen dit kunnen realiseren volgens realistische tijdsplan. • Niet starten met isolatiewerkzaamheden waarbij, door gebrek aan materiaal of capaciteit, bewoners langdurig overlast ondervinden.

Tabel 11 Risico's en mitigerende maatregelen voor huiseigenaren

4. Specifieke uitkering energiearmoede aanpak

Het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) heeft financiële ondersteuning geboden aan gemeenten om kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen te helpen. Deze ondersteuning verstrekte BZK in de vorm van een *specifieke uitkering energiearmoede* (SpUk energiearmoede). Daarnaast keerde het BZK een deel van het Nationaal Isolatie Programma (NIP 2022) uit aan de gemeenten. De gemeente Heemstede heeft in totaal € 339.113 ontvangen. Dit geldt zet de gemeente in voor de aanpak van energiearmoede binnen Heemstede.

In oktober 2022 stelde het college de energiearmoede aanpak 1 vast. Dit plan richt zich op de implementatie van de eerste twee regelingen binnen de energiearmoede aanpak. Namelijk de *duurzame witgoedwissel* en de *aanpak van verwarmingssystemen*. In december 2022 stelde het

college de energiearmoede aanpak 2 vast. Dit plan omvat het *energieadvies & installatie door energiehelpers* als aanvulling op het eerdere plan.

De focus van de regelingen ligt op huishoudens met een laag inkomen en mogelijk slecht geïsoleerde woningen. Voor deze regelingen definiëren we een laag inkomen als tot 130% van de bijstandsnorm. Dit is inclusief de vermogensgrenzen volgens het gemeentelijke minimabeleid. Het Plan van Aanpak Energiearmoede 1 en 2 bevat meer informatie over de drie regelingen.

4.1 Witgoedwissel

Bij de duurzame witgoedwissel wordt oud en witgoed met een hoog energieverbruik vervangen door apparaten met een goed energielabel. De apparaten hebben een zuiniger energieverbruik. De focus ligt op het vervangen van wasmachines, drogers, koelkasten en vriezers. Inwoners die in aanmerking komen voor deze regeling kunnen zelf kiezen welk apparaat het beste past bij hun persoonlijke wensen en bij hun gezinssamenstelling.

Voor de witgoedwissel werken we met een externe partij. Zij hanteren twee basisprincipes:

- A) Het te vervangen witgoedapparaat moet minimaal 6 jaar oud zijn en/of versleten, waardoor het energieverbruik te hoog is. Het verminderen van het energieverbruik door het witgoed minder te gebruiken is moeilijk. Het vervangen van een oud apparaat helpt elk gezin om op de lange termijn te besparen.
- B) Het online aanvraagformulier biedt de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen voor maximaal 3 witgoedproducten. De gemeente is begonnen met het toekennen van 1 witgoedproduct na analyse. Later bekijken we of er ruimte is voor een tweede en/of derde product.

4.2 Verwarmingssysteemaanpak

Voor de aanpak van verwarmingssystemen voerde de gemeente regionale gesprekken met woningcorporaties uit Bloemendaal, Heemstede, Haarlem en Zandvoort. Veel radiatoren zijn oud en hebben vuil in de leidingen. Daarnaast zijn de cv-installaties vaak niet optimaal afgesteld. Dit leidt tot energievervalsing en verslechtering van het wooncomfort voor de bewoners.

De woningcorporaties zijn in overleg met hun installatiebureaus om de mogelijkheden van deze aanpak te onderzoeken. Vanwege de grote vraag is de capaciteit van de installatiebureaus beperkt. Op dit moment ligt de focus van de aanpak op verdere uitwerking van de volgende onderdelen:

- Onderhoud van radiatoren (doorspoelen van leidingen indien vervuild)
- Waterzijdig inregelen van de verwarmingssystemen
- Verlaging van de CV-temperatuur

Deze verwarmingssysteemaanpak kan leiden tot een gasbesparing van maximaal 15% van het energieverbruik van een huishouden. De verwarmingssysteemaanpak richt zich specifiek op huurders van woningen die de woningcorporaties Elan en Pré Wonen beheren.

4.3 Energieadvies en installatieservice

Energiehelpers implementeren de energiebesparende maatregelen bij kwetsbare huishoudens in de gemeente. De gemeente werkt hierin samen met Klimaatroute. De volgende acties vallen onder deze regeling:

- Coaching van inwoners gericht op energiebesparing.
- Levering van op maat gemaakte producten voor de woning, zoals radiatorfolie, tochtstrippen en ledlampen.

- Installatie van de producten in de woning.
- Indien nodig, instructie over het gebruik van de geïnstalleerde producten.

Het is essentieel om maatwerk te leveren bij de installatie van deze producten. We streven ernaar om alle lampen in de woning te vervangen door ledlampen en om alle radiatoren te voorzien van radiatorfolie. Gedurende het hele proces, van aanmelding tot installatie en eventuele verdere ondersteuning, willen we inwoners zoveel mogelijk ontzorgen.

5. Planning en uitvoering

Energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland

We gaan in 2024 het energieloket opzetten waar inwoners terecht kunnen met hun vragen over het verduurzamen van hun huis. De energiecoaches van HeemSteeds Duurzamer blijven actief om inwoners onafhankelijk advies te geven over het isoleren van hun huis. De grootschalige VvE aanpak gaat in het najaar van 2023 van start.

Lokale Aanpak Isolatie

De eerste ronde van het Nationaal Isolatieprogramma gaat van start in het najaar van 2023. In oktober ontvangen inwoners uit de doelgroep een brief van de gemeente. Daarin beschrijven we hoe inwoners zich kunnen aanmelden voor de subsidieregeling. In de jaren tot en met 2030 ontvangen gemeenten middelen voor de lokale isolatieaanpak. Voor die rondes schrijven we een nieuw plan van aanpak.

Energieadvies en Installatie service

De energiecoaches van Klimaatroute zijn in april 2023 gestart met de huis-aan-huis aanpak in Heemstede. De regeling loopt goed en blijven we uitvoeren tot tenminste eind 2023. Daarna besluiten we of we de regeling gaan voortzetten in 2024.